

Vastine Turun Sanomissa perjantaina 29.4.2016 julkaistuun uutiseen
"Nautelankoski-säätiö kielsi gaykätkön"

Nautelankosken museon gaykätkö - monien väärinkäsitysten summa

Taiteilijat Kalle Hamm ja Dzamil Kamanger olivat yhteydessä Liedon museoon ja kysyivät mahdollisuutta laittaa ympäristötaideteokseensa liittyvä gaykätkö Nautelankosken museon alueelle. Tällöin oli puhe, että kätköön tulisi aiheeseen liittyvä yleinen mietelause. Gaykätköön suunniteltu teksti kiinnitti kuitenkin Liedon museon toiminnasta vastaavan Nautelankoski-säätiön hallituksen huomiota. Siinä nostettiin yksipuolisesti ja ehkä hieman huomiota tavoitellen esiin Lauri Nautela yksittäisenä henkilönä ja hänen kärsimänsä vankeusrangaistus, vaikka Lauri Nautela oli kiinnostava ja merkittävä henkilö aivan eri syistä. Hänen seksuaalisuutensa ei ole ollut museolle mikään erityinen juttu, vaan se on vain yksi hänen ominaisuutensa.

Lauri Nautela keräsi eläessään mittavat kulttuurihistorialliset kokoelmat, joihin sisältyy muun muassa laaja arkeologinen, raha-, posliini-, lasi-, valokuva-, kirja- ja seksologinen kokoelma. Aineistojen luettelointi on vielä kesken. Osia kokoelmista on luetteloitu, mutta yksikään osakokoelma ei ole luetteloitu ja analysoitu kokonaan. Seksologista kokoelmaa on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan esitelty tutkijoille. Muun muassa Turun vuoden 2005 Queer-seminaarin yhteydessä tehtiin erityisvierailu Nautelankosken museoon ja Lauri Nautelan entiseen kotiin. Tällöin sovittiin yhteistyöstä Turun yliopiston tutkija Lasse Kekin kanssa. Työ jäi valitettavasti kesken Lasse Kekin kuoleman vuoksi.

Sitaatti Ranneliike.net –sivulta 29.4.2016:

”"Sateenkaari-Suomi – Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen historiaa" -kirjaan Nautelan elämää kuvaavan tekstin kirjoittaja Lasse Majuri sanoo, että hän kävi ensi kertaa Nautelan museossa Turussa pidetyn queer-seminaarin yhteydessä. Häneen teki hyvän vaikutuksen se tapa, jolla kaikkea Nautelan jäämistöä käsiteltiin, ammattimaisen museaalisesti. Ryhmälle jopa rekonstruointiin hänen kotitalonsa työpöydän tavaroita käynnin ajaksi. Jäi käsitys, että museon henkilökunnalla ei ollut minkäänlaisia ennakkoluuloja mihinkään materiaaliin tai ylipäänsä Laurin elämänsä ja -tapoihin. Ilmapiiiri oli avoin ja ehkä hieman myötäelävä, koska kävi kyllä ilmi, että homoseksuaalisuus oli tuottanut myös vaikeuksia Laurille. Museo tarjosi apua, kun Lasse Majuri tutki Nautelan jäämistöä Sateenkaari-Suomi -kirjaa varten. Paikalle oli myös kutsuttu Nautelan hyvin tuntenut ystävä, joka tiesi kertoa lisää Nautelan elämästä.”

Nautelankosken museo ei ole Lauri Nautelan henkilömuseo, vaan osa paikkakunnan arkeologis-kulttuurihistoriallista Liedon museota. Museon tarkoituksena ei ole mitenkään peitellä tai hävetä Lauri Nautelan homoseksuaalisuutta ja siihen liittyviä asioita, mutta ei myöskään nostaa sitä erityisesti esille. Lauri Nautelan oma tahto oli, että sitten kun aikaa on riittävästi kulunut, myös hänen seksologista kokoelmaansa voidaan käyttää tutkimuksessa ja näyttelyissä apuna. Lauri toivoi, että hänen omaa henkilöhistoriaansa ei nostettaisi esille, vaan että kokoelmien kautta voitaisiin homoseksuaalisuuden historiaa yleisesti tuoda esille ja mahdollisesti sitä kautta lisätä avarakatseisuutta, ymmärtämystä ja suvaitsevaisuutta seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Tätä toivomusta kunnioitetaan Liedon museossa.

Nautelankoski-säätiön hallitus

Pekka Jokila, puheenjohtaja

Jarkko Saari, varapuheenjohtaja, Lauri Nautelan edustaja

Matti Metsistö

Juha Vuorela

Heikki Knuutila

Liedon museo

Leena Viskari, johtaja

Terhi Ykspetäjä-Remes, amanuessi